

تعلیم و تعلم و آداب آن

تعلیم و تعلم و آداب آن

س ۱۳۱۹. آیا انسان با ترک فراگیری مسائل مورد ابتلای خود گناهکار محسوب می شود؟
ج. در صورتی که یاد نگرفتن آن مسائل منجر به ترک واجب یا ارتکاب حرام شود، گناهکار است.

س ۱۳۲۰. بعد از آن که طلبه علوم دینی مرحله سطح را تمام کرد و خود را قادر به تکمیل تحصیلات تا رسیدن به مرحله اجتهاد دید، آیا تکمیل تحصیل بر او واجب عینی است یا خیر؟
ج. شکی نیست که تحصیل علوم دینی و استمرار آن تا رسیدن به درجه اجتهاد، فی نفسه فضیلت بزرگی محسوب می شود ولی مجرد قدرت بر نیل به درجه اجتهاد، موجب وجوب عینی آن نمی شود.

س ۱۳۲۱. راه های تحصیل یقین به اصول دین کدام است؟
ج. یقین غالباً با براهین و ادله عقلی به دست می آید، نهایت امر این که به حسب تفاوت مراتب درک مکلفین، برهان ها و دلایل هم متفاوت می شوند و بهر حال اگر برای شخصی یقین از راه دیگر حاصل شود همان کافی است.

س ۱۳۲۲. سستی و تنبلی در تحصیل علم و تلف کردن وقت چه حکمی دارد؟ آیا حرام است؟
ج. تضییع وقت به بطالت و بیکاری دارای اشکال است و دانشجو تا وقتی که از مزایای مخصوص دانشجویی استفاده می کند باید از برنامه های درسی مخصوص دانشجویان متابعت کند و الا استفاده از آن مزایا از قبیل شهریه و کمک هزینه و غیره برای او جایز نیست.

س ۱۳۲۳. در خلال بعضی از دروس دانشکده اقتصاد، استاد به بحث در مورد بعضی از مسائل مربوط به قرض ربوی و مقایسه راه های تحصیل ربا در تجارت و صنعت و غیر آن می پردازد، تدریس این درس و اجرت گرفتن در برابر آن چه حکمی دارد؟
ج. مجرد تدریس و بررسی مسائل قرض ربوی، حرام نیست.

س ۱۳۲۴. روش صحیحی که متخصصین متعهد برای آموزش دیگران در جمهوری اسلامی باید اتخاذ کنند کدام است؟ چه کسانی شایسته دستیابی به معلومات و علوم فنی و تکنیکی حساس در ادارات هستند؟
ج. فراگیری هر علمی برای هر شخصی، اگر برای یک غرض عقلایی مشروعی باشد و خوف فساد و افساد در آن نباشد، بدون مانع است. مگر علوم و معلوماتی که دولت اسلامی ضوابط و مقررات خاصی راجع به تعلیم و تعلم آن

ها وضع کرده است.

س ۱۳۲۵. آیا تدریس و تحصیل فلسفه در حوزه های علمیه دینیّه جایز است؟
ج. یادگیری و تحصیل فلسفه برای کسی که اطمینان دارد که باعث تزلزل در اعتقادات دینی اش نمی شود اشکال ندارد و بلکه در بعضی از موارد واجب است.

س ۱۳۲۶. خرید و فروش کتاب های گمراه کننده مانند کتاب آیات شیطانی چه حکمی دارد؟
ج. خرید و فروش و نگهداری کتاب های گمراه کننده جایز نیست مگر برای پاسخگویی و ردّ مطالب آن برای کسی که قدرت علمی این کار را داشته باشد.

س ۱۳۲۷. آموزش و حکایت قصه های خیالی راجع به زندگی حیوانات و مردم، در صورتی که دارای فایده ای باشد، چه حکمی دارد؟
ج. اگر از قرائن معلوم باشد که داستان، تخیلی است، اشکال ندارد.

س ۱۳۲۸. ورود به دانشگاه یا دانشکده ای که باعث اختلاط با زنانی که بدون پوشش برای تحصیل در آن جا حضور دارند می شود، چه حکمی دارد؟
ج. وارد شدن به مراکز آموزشی برای تعلیم و تعلم اشکال ندارد، ولی بر زنان و دختران حفظ حجاب واجب است و بر مردان هم واجب است از نگاه حرام خودداری نموده و همچنین از اختلاط که موجب خوف فتنه و فساد است، اجتناب نمایند.

س ۱۳۲۹. آیا برای زن، یاد گرفتن رانندگی به کمک مرد اجنبی در مکان مخصوص تعلیم رانندگی، با علم به این که آن زن حجاب و عفاف شرعی خود را حفظ می کند، جایز است؟
ج. آموختن رانندگی با کمک و راهنمایی مرد اجنبی در صورتی که با مواظبت بر حجاب و عفاف و اطمینان به عدم وقوع در مفسد همراه باشد، اشکال ندارد، ولی در عین حال شایسته است که یکی از محارم وی همراه او باشد، بلکه اولی این است که آموزش رانندگی به کمک مرئی زن یا یکی از محارم صورت بگیرد.

س ۱۳۳۰. جوانانی که در مدارس و دانشگاه ها مشغول تحصیل هستند با دختران هم برخورد و ملاقات دارند و به حکم هم کلاسی و هم درس بودن با آنان راجع به مسائل درس و غیر آن گفتگو می کنند که گاهی بعضی از صحبت ها با خنده و شوخی همراه است که البته به قصد ریبه و لذت نیست آیا این کار جایز است؟
ج. اگر همراه با مراعات حجاب و بدون قصد ریبه و همراه با اطمینان به عدم وقوع در مفسد باشد، اشکال ندارد، و الا جایز نیست.

س ۱۳۳۱. امروزه کدام یک از تخصص های علمی برای اسلام و مسلمین مفیدتر است؟
ج. شایسته است که علما و اساتید و دانشجویان دانشگاه ها به همه ی تخصصهای علمی مفیدی که مورد نیاز مسلمانان است اهتمام بورزند تا از اجانب به خصوص دشمنان اسلام و مسلمین بی نیاز شوند و تشخیص مفیدترین آن ها با مسئولین ذی ربط با در نظر گرفتن شرایط موجود می باشد.

س ۱۳۳۲. آگاه شدن از کتاب های گمراه کننده و کتاب های ادیان دیگر برای شناخت دین و عقاید آن ها به قصد افزایش معرفت و اطلاعات چه حکمی دارد؟

ج. حکم به جواز خواندن این کتب فقط به خاطر شناخت و افزایش اطلاعات، مشکل است، البته خواندن آن ها برای کسی که قدرت شناخت و تشخیص مطالب باطل را دارد به قصد ابطال و رد آن ها جایز است به شرطی که به خود مطمئن باشد که از حق منحرف نمی شود.

س ۱۳۳۳. فرستادن فرزندان به مدرسه هایی که بعضی از عقائد فاسد در آن ها تدریس می شود با فرض تأثیر نپذیرفتن آنان از آن افکار، چه حکمی دارد؟

ج. اگر خوفی نسبت به عقاید دینی آنان وجود نداشته باشد و ترویج باطل هم نباشد و آنان بتوانند از یادگیری مطالب باطل و فاسد و گمراه کننده دوری کنند، اشکال ندارد.

س ۱۳۳۴. دانشجویی به مدت چهار سال است که در دانشکده پزشکی درس می خواند و علاقه شدیدی به فراگیری علوم دینی دارد، آیا ادامه تحصیل در رشته پزشکی برای او واجب است یا این که می تواند آن را رها کرده و به تحصیل علوم دینی بپردازد؟

ج. دانشجو در انتخاب رشته تحصیلی خود آزاد است ولی در این جا نکته ای وجود دارد که شایسته است به آن توجه شود و آن این که اگر فراگیری علوم دینی به خاطر توانایی خدمت به جامعه اسلامی اهمیت دارد، تحصیل در رشته پزشکی هم به قصد آمادگی برای ارائه خدمات پزشکی به امت اسلامی و درمان بیماری و نجات جان آنان از اهمیت زیادی برخوردار است.

س ۱۳۳۵. معلمی دانش آموزی را در کلاس در برابر دانش آموزان دیگر به شدت تنبیه کرده است آیا آن دانش آموز حق مقابله به مثل را دارد یا خیر؟

ج. دانش آموز حق مقابله و پاسخگویی به گونه ای که شایسته مقام استاد و معلم نباشد ندارد و بر او واجب است که حرمت معلم را حفظ نموده و نظم کلاس را رعایت کند و می تواند از راه های قانونی اقدام نماید، همان گونه که بر معلم هم واجب است احترام دانش آموز را در برابر همکلاسی هایش حفظ کرده و آداب تعلیم اسلامی را رعایت نماید.